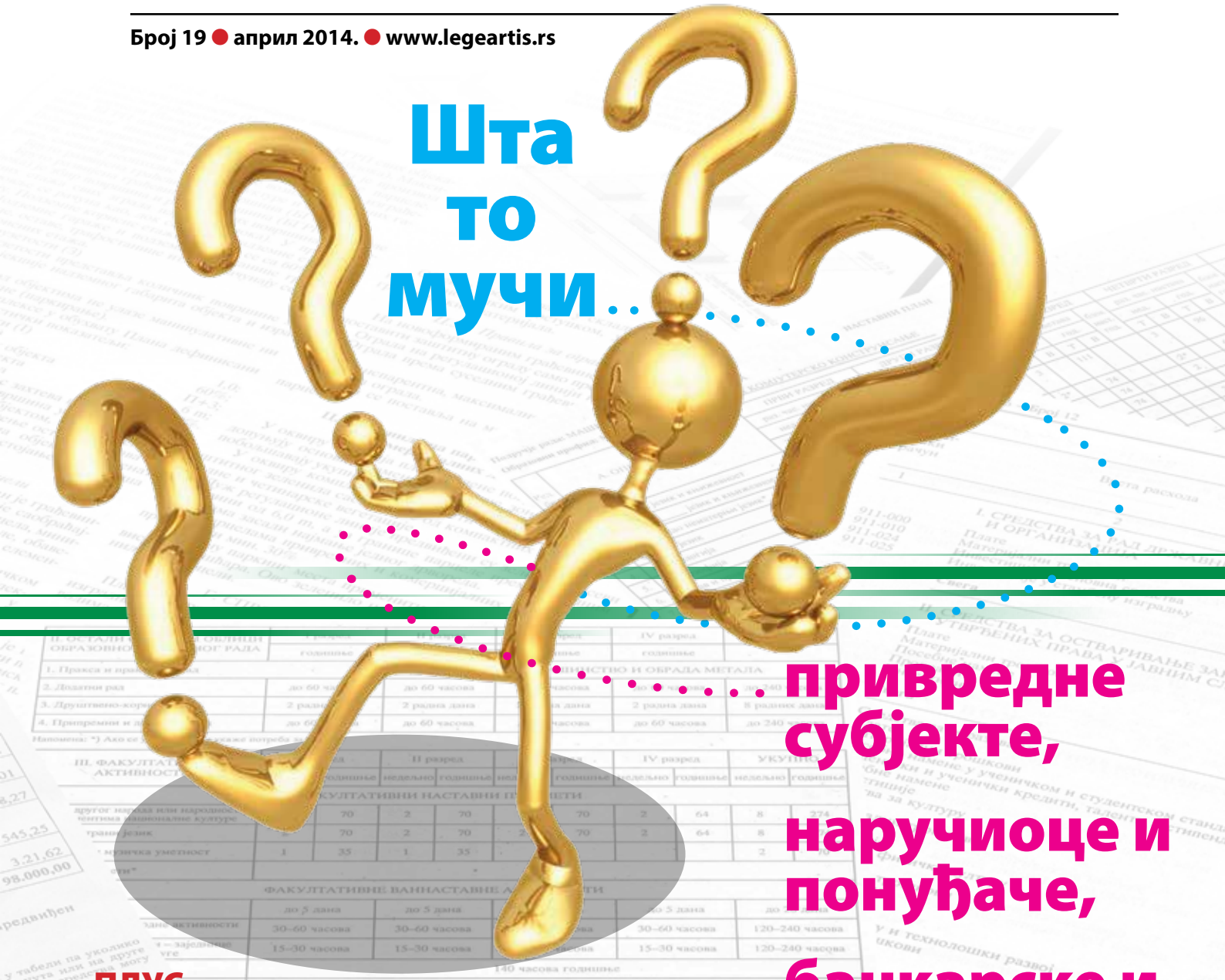
LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 19 ● април 2014. ● www.legeartis.rs

Шта то мучи...

привредне субјекте,

наручиоце и понуђаче,

банкарске и адвокатске клијенте?

... ПЛУС

АНГАЖОВАЊЕ ВАН РАДНОГ ОДНОСА ФИЗИЧКИХ ЛИЦА ЗА ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ПОСЛОДАВЦЕ

Унакрсни поглед
Професија извршитеља у правном систему РС

Образовање
Орган управљања у установи образовања и васпитања

Судски поступци
Шта је ново у новом Закону о прекршајима?

Радни односи
Нематеријална штета у области радних односа

ИНВЕСТИРАЈТЕ У ВАШЕ ПОСЛОВАЊЕ!

Претплатом на Инг-Про Јавне набавке све врсте јавних набавки које су значајне за ваше пословање, а објављене су на Порталу јавних набавки, можете добијати на вашу е-пошту путем мејл сервиса.

Уз велики број различитих претрага, лако ћете пронаћи оно што вас интересује, уштедети време и новац, повећати продуктивност.

Милан Мариновић
в. ф. председника Прекршајног суда у Београду, члан радне групе која је урадила нацрт Закона о прекршајима

Сврха увођења прекршајног налога, као потпуно новог института, огледа се у поједностављењу процесуирања блажих прекршаја. Очекује се да ће се увођење овог института у значајној мери одразити на повећање добровољног плаћања казни.

Биљана Антић
дипл. правник, просветни инспектор

Орган управљања (као другостепени орган) дужан је да поступа по приговору запосленог и да по њему донесе одлуку у року од 15 дана од дана достављања приговора.

мр Жељко Албанезе
саветник за економска питања

На накнаду по уговору о посредовању, а који се закључује између домаћег извршиоца и страног наручиоца – плаћају се пореске обавезе.

Ненад Цвјетићанин, адвокат, сарадник у настави на Правном факултету Универзитета Унион у Београду

Послодавци у пракси често праве грешку, па запосленог за повреду радне дисциплине, односно радне обавезе кажњавају новчано, односно смањењем плате.

Снежана Ћушић
дипл. правник

Обављање како претежне делатности у спољнотрговинском промету тако и оних споредних није условљено регистрацијом у Регистру привредних субјеката.

Драгана Станковић-Николић
дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

Представник понуђача који је комисији наручиоца приложио овлашћење за учествовање у поступку отварања понуда, може на отварању захтевати увид у конкурентне понуде других понуђача, а што је комисија наручиоца дужна да му омогући.

Игор Живковски
адвокат

Остаје да извршитељи у пракси оправдају улогу која им је поверена и да својим радом допринесу брзој и квалитетној заштити права грађана и њихове имовине, што је апсолутни идеал коме тежи и наш Закон о извршењу и обезбеђењу.

Дејан Гавриловић
председник Удружења банкарских клијената „Ефектива"

Банка у сваком тренутку кориснику мора ставити на располагање износ који он захтева по основу кредитне картице или дозвољеног минуса, па је отуд тај производ и скупљи, будући да банка његовим обртом не зарађује на неком другом пласману.

случајевима број 3 и 4, „можда" је ипак постојало размишљање већа да треба применити познати правни принцип „ко може више може и мање". То јесте тачно, али такав принцип, а посебно због израженог начела законитости у кривичном поступку, има смисла само ако то из одређене законске одредбе јасно произлази, што свакако није случај са одредбом члана 37. ст. 2. ЗКП-а у којој је наведен тачно одређе[н] из фазе главн[ог] је. Виши суд поступа у о кри- надлеж[ан] у „Сл. глас- ви[ше] у члану 34. н[ије] „ако у току с[уд] суд установи [над]лежан нижи суд, неће уступити предмет том суду, него ће сам спровести поступак и донети одлуку".

То даље значи да **не постоје више било каква ограничења у смислу садржине ранијег члана 37. ст. 2.** старог ЗКП-а, већ ће суд било када током трајања главног претреса чим установи да се ради о предмету из надлежности нижег суда, сам спровести поступак. Управо **оваква садржина ЗКП-а** из члана 34. **више може и ма[ње] оправдава „ко може**

Уместо закључка

Како се из приказаних пр[имера] може видети, до доношења новог Законика о крив[ичном] поступку постојало је ограничење до које фазе кривичног поступка – главног претреса, надлежни суд пази на своју стварну надлежност, па су се тим поводом појавила различита тумачења појма *отварања заседања и отварања главног претреса*, односно почетак главног претреса. У новом ЗКП-у не постоји ограничење до које фазе поступка суд пази на своју надлежност. Наиме, у члану 385. ст. 1. ЗКП-а регулисано је да главни претрес почиње доношењем решења да се главни претрес одржи, а у члану 34. ст. 2. ЗКП-а (под насловом *Оцена надлежности*), регулисано је да ако у току главног претреса суд установи да је за суђење надлежан нижи суд, неће упутити предмет том суду него ће сам спровести поступак и донети одлуку.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прошир[ених] аката који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно ступају на снагу или у делу:

● Правилник о одложено примењују у целости расхладних уређаја за домаћинство, објављен у „Сл. од 14. 2. 2014. године

– ступио је на снагу 22. фебруара 2014, а примењује се од 1. марта 2014. године

● Уредба о класама ваздушног простора Републике Србије и условима за њихово коришћење, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 106/2013 од 5. 12. 2013. године

– ступила је на снагу 13. децембра 2013, а примењује се од 6. марта 2014. године

● Одлука о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 92/2013 од 22. 10. 2013. године

– ступила је на снагу 23. октобра 2013, а примењује се од 1. априла 2014. год[ине]

КАЛЕНДАРИ...
● ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА
● ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
● ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

Подаци од зн[ачаја] за рад пословних субј[еката]

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО[НУ]	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов[ој] обавезна, у в[исини] општим ак[том] о раду ко[д] тач. 6) Зако[на] о раду, исплаћује [се] највише до троструког износа [од] последњем об[ја]вљеном [по]датку републичког ор[гана] надлежног за статистику (**52.43[8]** [**57.314**)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр[емнина] одласка [у]		Не опорезује се до износа тростуке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку (**52.438 × 3 = 157.314** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн[ог] карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно по висине стварних трошкова превоза, а [не] више од **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	[Се] све пореске [ста]ју као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопо[резиво] до **2.132** дин[ара] по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ
[д]ипломирани правник с вишегодишњим искуством у [пр]облемима радног права, а нарочито у [об]ластима с другим гранама права
kompanijsko.pravo@legeartis.rs

Стечајни управник

(1) именује [се] непосредно [по] могућност стечајног управника [у] случајевима (имо[вина] милиона динара [и] радника), стечајни [суд] 500 имају право да предл[ажу] стечајног управника, а ако [је] више од 50% вероватних по[ве]раживања (нова категори[ја] стечајни судија је обавезан [да] именује тог стечајног упр[авника];

(2) додата су ограниче[ња] именовању стечајног у[прав]ника (повезаност с влас[ником] и другим повезаним ли[цима];

(3) уводи се појам асис[тента] стечајног управника;

(4) уводи се **појам к[анцеларије] стечајног упр[авника]**, која може да обавља [по]редно друштво;

(5) у делу надлеж[ности] **ширена је обавеза стечајног управника** да:

● у року од 15 [дана] именована сачи[ни] ероватних стечајних [ве]рилаца и достави је суду и организацији за надзор;

● изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини

именован и када фактичк[и] ступа на дужност, и да у поче[тном] периоду, по фактичк[ом] ступању на дужност, им[а] информација на расп[олагању]

(6) прецизиран[а] је о току стечајног поступка и стању [ма]се, с тим да се ови [из]вештаји јавно објављују (на [ин]тернет страници) – овде се [мо]же поставити питање „одно[сно]" пословне тајне и транспа[рен]тности стечајног поступка;

(7) детаљно је **регулисано поступање по притужби на рад** стечајног управника;

(8) пре продаје имовине, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда; у случају протека више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца, стечајни управник ће прибавити нову процену имовине.

НОВИНЕ У ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА

Комора стечајних управника

Једна од битних новина јесте укидање надзорног органа у виду Агенције за лиценцирање стечајних управника и **оснивање Коморе стечајних управника**, као новог удружења стечајних управника, са својством правног лица. Надлежности ове коморе биле би:

● сачињавање кодекса професионалне етике;

● издавање, обнављање и одузимање лиценци за рад стечајним управницима;

● вођење именика стечајних управника.

Регулисана су овлашћења органа Коморе, надзор над радом

же опорезивању добити коју оствари пословањем преко стално[г] [по]слу је пре[ко] се на[ло]зник, у смислу Закона, [ре]зидентно лице које је основано и [по]слује преко [ста]лне јединице која има седиште стварне управе и контроле ван територије Републике.

[Не]резидентни обвезник који [ни]је резидентан на територији [Ре]публике, а који преко [ста]лне јединице која [по]слује преко пословне књиге у складу с прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, опорезиву добит, сагласно члану 5. ст. 1. Закона, утврђује у складу са Законом и подноси за сталну пословну јединицу порески

ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

#1

Резидентни обвезник (на основу закључ[ка]) плаћа нерезидентном правном лицу – резиденту Велике Британије (власни[ку] [ау]торских права на рачунарском програму – софтвера, при чему ће[ре]ту) накнаду по основу права кори[шћења] рачунарског програма – софтвер не користи резидентни обвезник (који, у конкрет[ном] [сл]учају, резидентног обвезника, преноси другом нерезидентном обвезнику за сопствене потребе) то право, уз [ко]ју је изнело став да накнада за коришћење [ау]торских права на рачунарском програму – софтвер (без обзира на то што [ни]је дошло до преноса искључивих права коришћења, већ то [ни] за право коришћења ли[ценце] на рачунарском програму – софтверу, даље пре[но]сиву лиценцу, у ко[ју] спада) спада у ауторске накнаде, приликом чије исплате обвезник дужан да обра[чуна] и плати одговарајући порез по одбитку.

#2

Резидентни обвезник, у складу са уговором о лиценци закључ[ује] са резидентним правним лицем (из Аустрије, односно из Швајцарске), стиче право кори[шћења] софтвера и, с тим у вези, обавезан је да нерезидентном обвезнику (по основу коришћења [ау]торских права на софтверу, као и пружања подршке раду софтвера) плаћа уговорену накнаду.

С тим у вези, у случају када права на рачунарском програму припада[ју] резидентном обвезнику (правном лицу), који путем уговора о лиценци преноси право [ко]ришћења предмета уговора – рачунарског програма резидентном обвезнику који му по том [ос]нову плаћа одређену накнаду, та накнада представља ауторску накнаду која се опорезује по [ста]ви одбитку по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двостр[ук]ог опорезивања није другачије уређено. При том, накнада коју резидентно правно лице [по]резидентном правном лицу, по основу услуга (на пример, одржавања софтвера)

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2334-6140

Година II, број 19
АПРИЛ 2014.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
мр Жељко Албанезе
Александар Марковић
Биљана Антић
Дејан Гавриловић
Драгана Станковић-Николић
Игор Живковски
Милан Мариновић
Ненад Цвјетићанин
Снежана Ћушић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs
Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Објављивањем серије текстова под заједничким називом *Шта то мучи...*, у овом броју нашег часописа покушали смо да направимо искорак и понудимо нешто сасвим другачије него што је устаљена пракса у стручним публикацијама овог типа. Надамо се на задовољство наших читалаца.

Полазећи од тога да су законски и подзаконски прописи често нејасни и недоречени, обраћамо се привредним субјектима (стр. 20), адвокатским (стр. 24) и банкарским клијентима (стр. 14), али и наручиоцима и понуђачима у систему јавних набавки (стр. 8) и на једном месту нудимо *преглед најчешћих недоумица* с којима се ови субјекти у својој пословној пракси суочавају и *њихово разрешење у виду врло концизних одговора*. Уколико вам се овај формат ауторског текста допадне, наставићемо да га објављујемо и у осталим областима у нашим наредним издањима.

У наставку, ту је и избор уобичајених ауторских текстова, па у априлском броју говоримо о статусноправним аспектима професије извршитеља у правном систему Републике Србије, органу управљања у установама образовања и васпитања, пореском третману примања наших физичких лица на име извршених услуга за потребе страних послодаваца, али и иностраних физичких лица за потребе домаћих послодаваца.

Посебну пажњу скрећемо на текст о најважнијим новинама према новом Закону о прекршајима (стр. 32) који је недавно ступио на снагу, али и на чланак о нематеријалној штети у области радних односа, будући да се добрим познавањем одговарајуће „комбинације" овог правног института и других грана права, односно других научних дисциплина у знатној мери може допринети повољнијем положају учесника у штети.

Будите и ви јединствени, читајте LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

8 Шта то мучи... наручиоце и понуђаче?

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

14 Шта то мучи... банкарске клијенте?

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

20 Шта то мучи... привредне субјекте?

РЕЧ АДВОКАТА

24 Шта то мучи... адвокатске клијенте

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

32 Шта је ново у новом Закону о прекршајима?

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

42 Статусноправни аспекти професије извршитеља у правном систему Републике Србије

ОБРАЗОВАЊЕ

50 Орган управљања у установи образовања и васпитања

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

58 Ангажовање ван радног односа физичких лица за домаће и стране послодавце

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

72 Нематеријална штета у области радних односа

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

80 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

92 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни модели правних аката

96 Пример тужбе за накнаду (неимовинске) штете из саобраћаја – члан 200. Закона о облигационим односима
98 Закључак извршитеља о продаји непокретности
100 Уговор о пружању консалтинг услуга

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...
4 Из прве руке
5 Уводна реч
56 Календар важења правних аката
67 *Legal English*
68 Порески календар
95 Календар догађаја...

Шта то мучи... наручиоце и понуђаче?

Иако је нови Закон о јавним набавкама на снази већ годину дана, међу наручиоцима и понуђачима и даље постоје бројне недоумице у вези с његовом применом. Као и много пута до сада у нашем часопису, и овим текстом покушавамо да разрешимо најчешће дилеме и недореченост у систему јавних набавки

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

#1 Да ли се могу планирати вишегодишњи поступци јавних набавки?

Закон о јавним набавкама не забрањује закључење вишегодишњих уговора, па с тим у вези не забрањује ни планирање поступака на вишегодишњем нивоу. Имајући у виду, међутим, одредбе Владине Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година („Сл. гласник РС”, бр. 21/14, ступила на снагу 23. 2. 2014), поступци се могу планирати максимално на трогодишњем нивоу, уз услов да су обезбеђена средства која доспевају за плаћање у планској години, као и да је пре покретања поступака јавне набавке прибављена сагласност Министарства надлежног за послове финансија, односно локалног органа управе надлежног за послове финансија. Сагласност се прибавља на прописаном обрасцу УПР који чини саставни део ове уредбе. За потребе попуњавања образац се може преузети и у електронској форми на интернет страници Министарства финансија. Одредбе ове уредбе не односе се на поступке који су покренути пре њеног ступања на снагу.

#2 Да ли се план набавки може мењати без измене финансијског плана, односно ребаланса буџета?

Усвојен финансијски план наручиоца представља основ за доношење плана набавки. У складу са Законом о јавним набавкама постоје два различита основа за измену плана набавки. Први се односи на конкретну јавну набавку, када се план набавки може изменити у смислу повећања процењене вредности набавке и то до висине од 10% у односу на првобитно планирана средства за конкретну јавну набавку, уколико су та средства предвиђена финансијским планом наручиоца. Треба уочити да се овај основ односи само на јавне набавке, а не и на набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује. Износ од 10% може се прекорачити у посебно оправданим случајевима и то у случају елементарних непогода, хаварија или ванредних догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца. Други основ за измену плана набавки јесте случај ребаланса буџета, односно измене финансијског плана наручиоца. То значи да по другом основу наручилац не може изменити план набавки без ребаланса буџета, односно измене финансијског плана, имајући у виду одредбе члана 51. Закона о јавним набавкама. Овај основ за измену плана односи се на целокупни план наручиоца, који се састоји од јавних набавки и од набавки на које се закон не примењује.

#3 На који начин ће се израђивати извештај о извршењу плана набавки за буџетску 2013. годину?

Извештај о извршењу плана набавки за буџетску 2013. годину

Интерни акт се не доставља УЈН.

основ за изузеће од примене закона у члану 7. и члану 39. ст. 2. Закона о јавним набавкама. У циљу што боље, ефикасније и одговорније примене, међутим, наручиоци и процедуре за ове набавке могу регулисати интерним актом или неким другим актом у органу.

ЗАШТИТА ПРАВА ПОНУЂАЧА

#17 Како наручилац да поступи са захтевом за заштиту права који је делимично основан?

У случају да је захтев за заштиту права макар само по једном наводу подносиоца захтева правно основан, наручилац ће донети решење о усвајању захтева за заштиту права у смислу члана 153. ст. 1. тач. 1) Закона о јавним набавкама. У образложењу решења навешће који су наводи подносиоца захтева неосновани, али ће диспозитивом решења усвојити захтев за заштиту права у делу навода подносиоца захтева који су основани.

#18 Како понуђач да поступи у ситуацији када је добио решење о делимичном усвајању захтева за заштиту права?

Иако решење о делимичном усвајању захтева за заштиту права није предвиђено Законом о јавним набавкама, оно се, ипак, често сусреће у пракси, па се с разлогом поставља и питање на који начин треба да се у оваквим ситуацијама понашају подносиоци захтева за заштиту права. Након што приме овакво решење наручиоца, подносиоци захтева треба да сачекају да наручилац коригује конкурсну документацију, одлуку или неку другу радњу у складу с наводима према којима је усвојио захтев за заштиту права. Након тога подносиоци захтева имају правну могућност да у овој ситуацији поново поднесу захтев за заштиту права и оспоре оне чињенице и наводе који нису били усвојени у првобитном захтеву за заштиту права, а задржани су у оспореној одлуци, конкурсној документацији или другом акту наручиоца. Када им је захтев за заштиту права усвојен, понуђачи увек имају право на повраћај трошкова које су имали поводом заштите права, о чему одлучује Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки.

#19 Ко потписује захтев за заштиту права, комисија наручиоца или одговорно лице наручиоца?

Према новом Закону о јавним набавкама, у послове комисије за јавну набавку убрајају се и послови о одлучивању поводом поднетог захтева за заштиту права, што значи да би решење о усвајању захтева за заштиту права, сходно члану 54. ст. 13. тач. 6) Закона о јавним набавкама, требало да потписује комисија за предметну јавну набавку. Како је, међутим, посебним прописима у сваком органу прописано ко потписује акта којима се наручилац обраћа трећим лицима, односно акта која су снабдевена печатом наручиоца и како то по правилу у пракси нису службеници за јавне набавке, односно чланови комисије за јавну набавку, у овом случају би требало пронаћи неко компромисно решење. Разрешење ове ситуације могло би се формулисати тако да решење о усвајању захтева за заштиту права, с једне стране, потпишу чланови комисије, а с друге стране – одговорно лице наручиоца чији је потпис оверен печатом наручиоца.

#20 Да ли понуђач може наставити поступак заштите права уколико је од наручиоца добио решење о усвајању захтева за заштиту права?

Не. У случају да је примио решење којим се усваја захтев за заштиту права, понуђач у овој ситуацији не може наставити поступак у другом степену пред Републичком комисијом за заштиту права. Своја права понуђач једино може заштитити поновним улагањем захтева за заштиту права.

НОВО!

Јавне набавке сада и у саставу апликације Прописи.нет

Готово истовремено с доношењем веома важног новог Закона о јавним набавкама, апликацију Прописи.нет обогатили смо новом компонентом – Јавне набавке, која нашим корисницима омогућава праћење свих врста јавних набавки истом оном динамиком којом се оне објављују на Порталу јавних набавки.

Очигледне предности ове компоненте:

- дневно ажуран преглед јавних набавки и све пратеће документације, а све објављено у складу са Законом о јавним набавкама;
- јединствена претрага свих врста огласа и то по више различитих критеријума: по регионима, периоду важења огласа, статусу огласа, врсти поступка, наручиоцима;
- могућност избора потребне категорије предмета набавки о којој ћете е-поштом добијати потребна обавештења;
- све измене постојећих јавних набавки на једном месту;
- база победника тендера са информацијама у ком поступку јавне набавке је одређени понуђач победио.

Шта то мучи... банкарске клијенте?

Како одабрати најбољу банку? Да ли је бољи избор дозвољени минус или кредит? Шта да урадим ако приметим да уговорне одредбе нису у складу са законом? После ког периода доцње банка може да активира средства обезбеђења? Ово су само неке од уобичајених дилема банкарских клијената које се најчешће јављају у пракси, па ћемо у овом тексту покушати да одговоримо на њих

#1 Како одабрати најбољу банку?

Не постоји прецизна дефиниција која би у само неколико реченица пружила одговор на ово сложено питање. Пре свега, треба преиспитати сопствене потребе, а одмах затим и могућности. Нису све банке специјализоване баш за све услуге и производе, већ су они усклађени с циљевима саме банке, врстом њених клијената, географском покривеношћу територије и сл. У појединим банкама биће јефтинији платни промет. Обично такве банке имају мањи број експозитура у једном граду или читавој Србији, па нижом ценом за обављање платног промета везују оне клијенте који су им ближи. У другој банци јефтинији су кредити, будући да та банка има јефтиније изворе новца, већу покривеност и потенцијал на тржишту, где ће мањом зарадом, али на већем броју кредита остварити добит и сл. Осим тога, сасвим је могуће да се нека банка усредсређује само на клијенте с већом кредитном способношћу, где је мањи ризик, па је тиме мања цена и обрнуто, тамо где је ризик већи (на пример, клијенти с лошијом кредитном историјом) веће су и цене кредита. Дакле, приликом одабира банке треба се увек руководити сопственим потребама, тренутним и будућим могућностима (ако их је могуће предвидети) и наравно ценом потребне услуге.

#2 Зашто су кредитна картица и дозвољени минус скупљи од кредита?

Кредит је позајмица која се одобрава кориснику са одређеним роком враћања. На располагању је само на почетку, а затим иде његова отплата на рате, где се кроз месечни ануитет плаћа део камате и део главнице. Обично се одобрава наменски кредит, за куповину неког добра или за плаћање одређене услуге. Кредитна картица и дозвољени минус функционишу тако што банка кориснику одобрава одређени лимит у оквиру ког он има право да повлачи, односно користи новац. Рецимо, лимит може износити 50.000 динара, али корисник није у обавези да било шта од тог новца искористи одмах нити то чак мора уопште да учини. Ипак, тај новац кориснику стоји на располагању и може га употребити кад год то пожели, али у року предвиђеном за то (на пример, 6 месеци за дозвољени минус или 24 месеца за кредитну картицу). Дакле, банка у сваком тренутку кориснику мора ставити на располагање износ који он захтева, па је отуд тај производ и скупљи, будући да се налази „на чекању", односно банка његовим обртом не зарађује на неком другом пласману.

Осим тога, обавеза по кредиту смањује се са уплатама месечних рата, те корисник сваког следећег месеца плаћа мањи износ по основу камате (главница опада). Када је реч о картици, и овде се месечно плаћа одређена рата, али корисник има могућност да

Банке се врло ретко одлучују да проблем с корисником разреше мирним путем, односно прихватањем примедбе већ у првом кораку, а поготово ако је проблем системске природе.

и представља средство обезбеђења, којим банка примаоцу гаранције гарантује да ће исплатити одређена средства у случају да налогодавац гаранције то не учини. Дакле, две фирме улазе у одређени посао и једна тражи од друге да јој ова обезбеди банкарску гаранцију на одређени износ. Фирма од које се тражи гаранција обраћа се банци, која врши процену кредитне способности и доноси одлуку о издавању гаранције. Поступак је исти као и код одобравања кредита, будући да гаранција у ствари представља потенцијалну новчану обавезу за фирму налогодавца, тј. фирму за коју се гарантује.

У случају да налогодавац не испуни своју обавезу, фирма прималац гаранције активира гаранцију код банке, након чега банка има обавезу да исплати ова средства. Тада настаје дуг фирме налогодавца према банци који се углавном намирује тако што банка фирми налогодавцу активира кредит, како би се исплаћени новац вратио на рате.

За поменути посао налогодавац гаранције плаћа банци одређену провизију, и то од износа с гаранције, а касније и камату, у случају да дође до активирања кредита.

#12 После ког периода доцње банка може да активира средства обезбеђења?

Не постоје законски прописи који би то могли регулисати, нити је тако нешто уопште могуће, премда дужници често мисле да постоје одређени прописи којима се регулише ова проблематика. Ипак, ствари стоје сасвим другачије и све је одређено интерним процедурама банке. Након потписивања уговора о кредиту, сваки корисник кредита од банке добија и план отплате према ком се ануитети морају плаћати. Банка не очекује да корисник уплати рату пре рока доспећа, али исто тако с разлогом очекује да то буде у роковима предвиђеним овим планом отплате.

Свака банка прописује сопствене интерне процедуре које се односе на покретање средстава обезбеђења (административна забрана дужника или жиранта, блокада рачуна фирме дужника или жиранта, покретање хипотеке и сл.). Ипак, могло би се рећи да су у свим банкама предвиђени мање-више слични кораци који се предузимају након што клијент падне у доцњу. Они започињу телефонским позивом којим се клијент „подсећа" да није измирио своју обавезу. Након тога могу уследити још један до два иста таква позива, а затим се, ако број дана у доцњи настави да расте, активира административна забрана (ако је корисник запослено лице) или се активира меница (ако је корисник фирма). Ако ни то не уроди плодом, банка исти поступак примењује и на жирантима.

Одбијање од плате дужника или блокада његовог пословног рачуна представља најбржу могућност за банку да наплати доспеле обавезе. Следећи кораци су покретање поступка наплате на заложеним покретностима или непокретностима, за шта је, ипак, потребно одређено време, али и то у крајњем случају банци остаје као следећа могућност за намирење сопственог потраживања.

Шта то мучи... привредне субјекте?

У поступку примене законских и подзаконских прописа често схватимо да су регулаторне одредбе недовољно јасне, а понекад и недоречене, па се јављају бројне дилеме и питања на које нема увек конкретног одговора. Овим текстом покушали смо да одговоримо на нека од најчешћих питања која привредни субјекти постављају у свом поступању пред Агенцијом за привредне регистре

#1 Шта се сматра датумом и временом подношења пријаве Агенцији за привредне регистре?

Према члану 9. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС”, бр. 99/11), као датум и време подношења регистрационе пријаве узимају се датум и време пријема пријаве у Агенцији. Ово важи и за случај кад је регистрациона пријава послата поштом (не датум предаје пошти). Овакво законско решење није типично, али је оправдано с обзиром на кратак рок за одлучивање о пријави (пет дана).

#2 Од када се рачуна рок за подношење регистрационе пријаве по праву приоритета?

У случају кад регистратор утврди да нису испуњени услови из члана 14. ст. 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре и донесе решење којим одбацује пријаву и утврђује који услови за регистрацију нису испуњени – рок за подношење регистрационе пријаве по праву приоритета је 30 дана од дана објављивања овог решења на сајту Агенције (не од дана пријема решења). И ово законско решење није типично. Наиме, регистри су електронска база, одлуке су доступне на сајту Агенције за привредне регистре, а сајту се може приступити с било ког места и у било које време. Прописани рок је примерен за сазнање за одлуку и даље поступање (подношење регистрационе пријаве по праву приоритета или подношење жалбе).

#3 Да ли изјављивање жалбе искључује поступање по праву приоритета?

Да. Поднета пријава се одбацује у складу са чланом 25. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС”, бр. 99/11).

#4 Да ли се одлука регистратора обавезно доставља подносиоцу регистрационе пријаве?

Достава писменог отправка одлуке регистратора врши се на изричит захтев подносиоца пријаве, па подносилац у пријави мора да захтева достављање одлуке регистратора, односно да одабере један од понуђених начина доставе. Уколико то не учини, писмени отправак одлуке регистратора неће бити достављен, према члану 24. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре. Одлука се објављује на сајту Агенције и текст те одлуке је истоветан тексту одлуке која би била достављена.

#5 Да ли је у поступку регистрације могућ повраћај у пређашње стање?

Према члану 21. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС”, бр. 99/11), у поступку регистрације није

Телекомуникациона мрежа, као и опрема не могу се заложити уписом у Регистар залоге.

према трећим лицима од дана уписа у регистар непокретности. Из наведеног произлази да ће регистратор Регистра заложног права одбацити упис по сазнању да се залаже потраживање које је обезбеђено хипотеком, будући да се залагање потраживања спроводи тамо где је оно и обезбеђено.

#17 Да ли се у Регистру залоге може заложити телекомуникациона мрежа?

Телекомуникациона мрежа, као и опрема – елементи које Закон о електронским комуникацијама („Сл. гласник РС", бр. 44/10, 60/13) дефинише као припадајућа средства телекомуникационе мреже – не могу се заложити уписом у Регистар залоге, јер представља вод, за шта је, у складу са одредбама члана 142. Закона о државном премеру и катастру („Сл. гласник РС", бр. 72/09, 18/10, 65/13), члана 2. и 3. Правилника о премеру и катастру водова, надлежан Катастар водова у оквиру Републичког геодетског завода. Исто важи и за електроенергетску мрежу, нафтоводну или гасоводну мрежу.

#18 Може ли се уписати заложно право ако је залогодавац у стечају?

Чланом 80. ст. 2. Закона о стечају прописано је да се отварањем стечајног поступка разлучно право остварује искључиво у стечајном поступку, осим у случају доношења одлуке о укидању забране извршења и намирења у складу са овим законом. Чланом 93. истог закона прописано је да се од дана отварања стечајног поступка не може против стечајног дужника, односно над његовом имовином одредити и спровести принудно извршење, нити било која мера поступка извршења осим извршења која се односе на обавезе стечајне масе и трошкова стечајног дужника, а у ставу 2. да се поступци из става 1. истог члана обустављају. Стога ће таква регистрациона пријава бити одбачена.

#19 Може ли се кренути у намирење ако је потраживање заложног повериоца које је обезбеђено уписом у Регистар заложног права – накнадно пријављено и признато Усвојеним планом реорганизације који је потврђен одлуком суда (правноснажан)?

Чланом 13. Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС", бр. 31/2011 и 99/2011), у ставу 1. тач. 5) прописано је да је план реорганизације у стечајном поступку чије је усвајање потврђено одлуком суда – извршна исправа. У члану 167. Закон о стечају („Сл. гласник РС", бр. 104/2009, 99/2011 и 71/2012) прописује *Правне последице потврђивања плана реорганизације*, па тако по доношењу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације, сва потраживања и права поверилаца одређена планом уређују се искључиво према условима из плана реорганизације, те да усвојени план реорганизације јесте извршна исправа. Правни основ обезбеђеног потраживања није, дакле, више уговор који је представљао основ за упис заложног права, већ Усвојен план реорганизације. На основу наведеног се закључује да заложни поверилац већ располаже извршном исправом, односно да је предметно потраживање по другом основу већ у фази намирења и, стога, нема основа за поступање у управном поступку по Закону о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар („Сл. гласник РС", бр. 57/03; 61/05 и 64/06) пред Регистром заложног права.

#20 Да ли је потребно пријављивати промену података регистрованих у Регистру понуђача?

Осим промене заступника, није потребно пријављивати промене података, јер се сви остали подаци ажурирају по службеној дужности.

Шта то мучи... адвокатске клијенте

Распоређена у пет правних области, ово су нека од најчешћих питања које клијенти постављају адвокатима... и, наравно, сасвим прецизни одговори на њих

РАДНИ ОДНОС

#1 Да ли по нашем закону отац може да користи породиљско одсуство и одсуство с рада ради неге детета?

Важећи Закон о раду („Сл. гласник РС", бр. 24/2005... 32/2013) осим за мајку, предвиђа могућност коришћења породиљског одсуства и одсуства с рада ради неге детета и за оца детета.

Отац детета има право да користи породиљско одсуство само у тачно одређеним случајевима, односно кад мајка напусти дете, умре или је из других оправданих разлога спречена да користи то право (издржавање казне затвора, тежа болест и др.). Наведено право отац детета има и када мајка није у радном односу.

Одсуство с рада ради неге детета до истека рока од 365 дана од дана порођаја, односно до истека рока од 2 године за свако треће и наредно новорођено дете, отац детета може да користи на основу простог споразума с мајком, што конкретно значи да не постоји неки посебан законски услов за остваривање тог права. У наведеном случају, отац детета једноставно наставља тамо где је мајка стала приликом неге детета, а мајка наставља да ради на пословима које је обављала пре започињања породиљског одсуства. Отац детета може да користи одсуство с рада ради неге детета и када мајка није у радном односу, уз пружање доказа да је мајка оправдано спречена да негује дете. Оправданим разлогом сматра се чињеница да је мајка умрла, тешко болесна или је на издржавању казне затвора.

За време коришћења породиљског одсуства и одсуства с рада ради неге детета, лице које користи ово право (независно од тога да ли је реч о мајци или оцу) има право на накнаду зараде у складу са Законом.

Иако, међутим, Закон пружа ову могућност и за оца детета, у Србији се очеви ретко одлучују за коришћење наведеног права. Годишње у Србији само неколико десетина очева користи ово право, а у таквим ситуацијама углавном је реч о самохраним родитељима. Разлог за овако малу статистику није познат. Не треба, међутим, губити из вида чињеницу да је Србија патријархална средина у којој и даље владају строга подела послова и стереотипи или једноставно не постоји довољна упућеност у наведени институт.

#2 Може ли послодавац новчано да казни запосленог за повреду радне дисциплине?

Послодавци у пракси често праве грешку, па запосленог за повреду радне дисциплине, односно радне обавезе кажњавају новчано, односно смањењем плате. Наведена могућност није предвиђена Законом, те према томе нема основа за њену примену. Таква могућност се може предвидети уговором или Правилником о раду.

Сходно члану 106. Закона, зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји се од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Даље, чланом 107. ст. 2. радни учинак се одређује на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама. Уколико запослени не поштује радну дисциплину, односно радне обавезе постоји могућност да не обавља посао у обиму и квалитету који се од њега захтева, те према томе не остварује право на увећану зараду. Уколико,

ступања на снагу новог Закона о прекршајима, одузима се возачка дозвола за све категорије возила, а за учиниоце прекршаја који прекршај учине после ступања на снагу новог Закона о прекршајима, одузима се возачка дозвола за одређену врсту и категорију. Заштитна мера забране управљања моторним возилом може се изрећи у трајању од тридесет дана до једне године.

#14 Да ли је окривљени који је пропустио да у року изјави жалбу на пресуду Прекршајног суда у потпуности изгубио то право?

Окривљени има право да изјави жалбу на пресуду Прекршајног суда у року од 8 дана од дана достављања пресуде. Уколико окривљени пропусти овај рок, то не значи да је у потпуности преклудиран у вршењу овог права.

Према члану 138. Закона о прекршајима („Сл. гласник РС", бр. 65/2013), окривљеном који из оправданих разлога пропусти рок за изјаву жалбе на одлуку, суд, односно орган управе који води прекршајни поступак, решењем ће дозволити враћање у пређашње стање ради изјаве жалбе, ако у року од осам дана од дана престанка узрока због којег је пропуштен рок поднесе молбу за враћање у пређашње стање и ако истовремено с молбом преда и жалбу.

Након протека рока од месец дана од дана пропуштеног рока за жалбу не може се тражити повраћај у пређашње стање. Рок од месец дана представља објективни рок, чијим протеком окривљени у потпуности губи право на подношење жалбе, независно од тога што још нису престали разлози који су првобитно довели до пропуштања рока за жалбу. Када је реч о оправданости разлога, суд ће у сваком конкретном случају ценити да ли ће дозволити повраћај у пређашње стање, а оправданим разлогом могла би се сматрати болест, смрт члана уже породице и сл.

Молба за повраћај у пређашње стање не задржава извршење одлуке, али је суд, ценећи све околности, у могућности да одлучи да застане са извршењем до доношења одлуке о жалби уколико сматра да је то неопходно.

#15 Да ли се власник угоститељског објекта може казнити за прекршај уколико гости угоститељског објекта угрожавају јавни ред и мир?

Чланом 9. Закона о јавном реду и миру предвиђено је да ће се онај ко у обављању угоститељске делатности пропусти да упозори лице које нарушава јавни ред и мир у угоститељском објекту или без одлагања о томе не обавести орган унутрашњих послова, односно радника милиције ради успостављања јавног реда и мира, казнити новчаном казном до 20.000 динара или казном затвора до 40 дана.

Даље, чланом 11. Закона о јавном реду и миру прописано је да ко при промету алкохолних пића која се троше на лицу места даје алкохолно пиће очигледно пијаном лицу или малолетном лицу које није навршило шеснаест година живота – казниће се новчаном казном до десет хиљада динара или казном затвора до тридесет дана.

С обзиром на наведено, власник угоститељског објекта одговараће за прекршај уколико гости угоститељског објекта угрожавају јавни ред и мир, али је потребно да се испуне одговарајућу услови. Власник угоститељског објекта је у обавези да упозори лица која угрожавају јавни ред и мир да не могу да се понашају на такав начин. Уколико, међутим, и након упозорења лице настави да ремети јавни ред и мир, власник угоститељског објекта је у обавези да без одлагања о томе обавести полицију, а у циљу успостављања јавног реда и мира.

Одговорност власника угоститељског објекта конституише се и у случају да у свом објекту наставља да служи лице алкохолом, ако је очигледно да се лице већ налази у припитом стању.

Наведене одредбе су установљене како би се створила сарадња између власника угоститељских објеката и полиције, а све у циљу спречавања нарушавања јавног реда и мира и угрожавања спокојства грађана.

Шта је ново у новом Закону о прекршајима?

Повећан број предмета у раду прекршајних судова, велики проблеми у достављању судских писмена, процесна неактивност овлашћених подносилаца захтева за покретање прекршајног поступка, само су неки од разлога за доношење новог Закона о прекршајима. С друге стране, увођењем нових института, попут прекршајног налога, очекује се поједностављење процесуирања блажих прекршаја

У овом тексту приказане су најзначајније новине које је донео нови Закон о прекршајима („Сл. гласник РС”, бр. 65/13, у даљем тексту: Закон), чија је примена отпочела 1. марта ове године.

У **главне разлоге за доношење** новог Закона убрајају се:

- повећан број предмета у раду прекршајних судова и све већа оптерећеност судија, тако да су поједине судије имале и преко две хиљаде предмета у раду;
- велики број застарелих поступака, као последица распрострањене опструкције окривљених и њихових бранилаца, а што је било омогућено одредбама претходног закона;
- низак проценат извршених правноснажних одлука, посебно у већим градовима;
- велики проблеми у достављању судских писмена, посебно позива и одлука суда;
- лоша процесна дисциплина странака;
- процесна неактивност овлашћених подносилаца захтева за покретање прекршајног поступка и њихова незаинтересованост за успешан исход поступка;
- фактичка немогућност спровођења казне рада у јавном интересу;
- веома отежана могућност закључења споразума о признању кривице, и
- непостојање јединствених евиденција прекршајних санкција и неплаћених новчаних казни и других новчаних износа.

У наставку текста доносимо **преглед најзначајнијих новина** у новом Закону.

Забрана поновног суђења у истој ствари (члан 8)

Поред забране поновног кажњавања, прописана је и забрана поновног суђења, а уведени су и потпуно нови ставови 3. и 4. који се односе на забрану покретања и вођења прекршајног поступка против учиниоца прекршаја који је у кривичном поступку или у поступку по привредном преступу правноснажно оглашен кривим за кривично дело или одговорним за привредни преступ који обухвата и обележја прекршаја.

Дипломатски имунитет (члан 9)

Постојање реципроцитета уведено је као услов да се не би водио прекршајни поступак нити изрицала санкција против лица која уживају дипломатски имунитет.

Нужна одбрана (члан 13)

У случају да је прекршај учињен под нарочито олакшавајућим околностима уведена је могућност ослобођења од казне.

Крајња нужда (члан 14)

У случају да је прекршај учињен под нарочито олакшавајућим околностима уведена је могућност ослобођења од казне.

Сила и претња (члан 15)

Направљена је разлика између неодољиве и одољиве силе, па тако само у случају неодољиве силе нема прекршаја, док је у случају одољиве силе или претње прописана могућност

Стицање својства извршности (члан 307)

Прописано је да прекршајни налог стиче својство извршности протеком рока од 8 дана од дана издавања. Осим тога, прописано је да се (ако у закону није другачије одређено) одлука извршава када протекне 15 дана од њене правноснажности, а ако је против одлуке била изјављена жалба, када протекне 15 дана од дана достављања другостепене одлуке.

Истовремено, прописано је да ће се, у случају престанка постојања правног лица након правноснажно окончаног поступка у коме је утврђена његова одговорност и изречена санкција за прекршај, новчана казна и одузимање имовинске користи извршити према правном лицу које је правни следбеник кажњеног правног лица.

Извршење пре правноснажности (члан 308)

Поред претходним законом прописаних случајева, прописано је да се осуђујућа пресуда може извршити и пре њене правноснажности и у следећим случајевима:

- ако окривљени има пребивалиште у иностранству, и
- ако је окривљени кажњен за тежи прекршај из области безбедности јавног саобраћаја или финансијског промета.

Извршење новчаних казни, такси и трошкова поступка (члан 309)

Прописано је да се новчане казне, казне изречене због непоштовања суда, досуђене судске таксе и трошкови поступка, одлуке о имовинскоправном захтеву и о одузимању имовинске користи извршавају у складу са овим законом (Законом о прекршајима).

Глава 36. (чланови 324–336)

Уређује вођење јединствених регистара:

- регистра санкција, и
- регистра неплаћених новчаних казни и других новчаних износа.

Уместо закључка

Наведене новине у Закону требало би да доведу до отклањања или макар значајнијег ублажавања недостатака претходног закона, а што је и био разлог за његово доношење.

Увођење прекршајног налога и олакшавање закључивања споразума о признању прекршаја требало би да доведу до тога да се велики број прекршаја практично измести из поступка пред прекршајним судовима, што би у свом исходишту требало да значајно смањи број предмета у раду прекршајних судова и тиме омогући судијама да се посвете решавању сложенијих предмета који се на поменуте начине не могу окончати.

Прописивање начела доказивања и обавеза које оно намеће странкама (у погледу предлагања и прибављања доказа), као и могућности да судија одустане од саслушања службеног лица органа који је подносилац захтева у својству сведока, неминовно ће довести до много веће заинтересованости странака, а посебно подносилаца захтева за ток и окончање поступка.

Увођење могућности изрицања процесне казне окривљеном за давање нетачних и непотпуних података о себи пружиће прилику суду да сазна више података о окривљеном, а који касније могу бити од користи у току поступка, било да је реч о достављању писмена или поступку извршења.

Увођење могућности кажњавања окривљеног за ометање реда приликом извођења радњи у поступку утицаће на окривљене да пазе на своје понашање и избегавају да ометају ред што је била релативно честа појава у пракси прекршајних судова.

Давање већих ингеренција прекршајним судовима у поступку извршења њихових одлука треба да има за резултат много већи проценат извршења правноснажних и извршних одлука.

Успостављање јединствених регистара о санкцијама и неплаћеним новчаним казнама и другим новчаним износима омогућиће, по први пут, вођење јединствене евиденције у вези с прекршајима и учиниоцима прекршаја за целу територију Републике Србије, с једне стране, и ефикасније извршење правноснажних и извршних судских пресуда, с друге стране.

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ОНЛАЈН ПРАВНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ПРОПИСИ | **СУДСКА ПРАКСА** | **ПРАВНА МИШЉЕЊА** | **МОДЕЛИ УГОВОРА** | **МОДЕЛИ ОБРАЗАЦА**

КОМЕНТАРИ | **КАЛКУЛАТОРИ** СУДСКИХ ТАКСИ И КАМАТА | **ЈАВНЕ НАБАВКЕ** | LEGEARTIS ИНГ-ПРО ПРОПИСИ У ПРАКСИ | **МЕЈЛ СЕРВИС**

Укратко:
200.000 међусобно повезаних докумената у увек ажурном електронском издању. Брзе и ефикасне претраге уз више врста филтера по одговарајућим критеријумима, преглед текстова у више прозора.

На нашем тржишту једино **Прописи.нет** имају системски Мејл сервис који све промене из области вашег пословања доставља на ваш мејл.

Прописима.нет можете приступити с било ког рачунара који је повезан с интернетом (службеног, приватног), с било које локације у земљи и свету. Не захтева се никаква инсталација, а база је активна 24 часа, 365 дана у години.

Статусноправни аспекти професије извршитеља у правном систему Републике Србије

Држава је учинила преседан када је своје овлашћење пренела на једну приватну професију која у име државе спроводи поступак који је раније био у искључивој надлежности судова. Остаје да извршитељи у пракси оправдају улогу која им је поверена и да својим радом допринесу брзој и квалитетној заштити права грађана и њихове имовине, што је апсолутни идеал коме тежи и наш Закон о извршењу и обезбеђењу

Закон о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС”, бр. 31/2011 и 99/2011, у даљем тексту: Закон) увео је извршитеље као самосталну правничку професију у правни систем Републике Србије. **Извршитељ је физичко лице** које именује министар надлежан за послове правосуђа да у статусу службеног лица спроводи извршење у границама решења о извршењу и да врши друга јавна овлашћења која су му поверена законом.

Извршитељ је **самосталан у обављању својих овлашћења и дужности**. Дужан је да чува самосталност и поступа с личним и професионалним интегритетом, не руководећи се другим интересима и ауторитетима, осим интересом клијента и дужностима прописаним законом, општим актима и другим прописима.

Извршитељ је првенствено **задужен за спровођење извршења**, али у неким ситуацијама он постаје **једини орган извршног поступка**. Извршитељ је првенствено одговоран министру правде, а суду само у незнатној мери.

Комора извршитеља је професионално, непрофитно удружење извршитеља које води рачуна о обезбеђивању услова неопходних за тачно, успешно и независно спровођење извршења, о заштити интегритета извршења и поверених јавних овлашћења, о успостављању предуслова за осигурање извршитеља у случају штете, о одабиру најповољнијег даваоца осигурања, о сарадњи са органима унутрашњих послова у циљу заштите извршитеља и о обезбеђивању предуслова за вођење и чување евиденције Коморе, нарочито трајне архивске грађе. Комора извршитеља није сасвим аутономно тело, већ је под јаким надзором министра правде.

Именовање извршитеља

За извршитеља се може именовати лице **које испуњава следеће услове**:

1) да је држављанин Републике Србије;

2) да је пословно способно;

3) да је стекло диплому правног факултета;

4) да има најмање две године радног искуства на пословима извршења, односно три године радног искуства на правним пословима;

5) да је достојно да обавља послове извршитеља;

6) да је положило испит за извршитеља;

7) да се над ортачким друштвом чији је он ортак не води стечајни поступак, и

Просечан годишњи број нових извршних предмета у највећем трговинском суду у Републици Србији – Трговинском суду у Београду – износио је 34.000 предмета, нових предмета по једном судском извршитељу месечно је било од 200 до 300, док је извршитеља у наведеном суду било укупно 9. У склопу истог истраживања, утврђено је да **време потребно за извршење у Републици Србији износи 635 дана**.

Циљ Закона о извршењу и обезбеђењу јесте **убрзање поступка извршења** судских одлука, извршења на основу веродостојних исправа, као и смањење броја предмета, како би наведени недостаци били отклоњени, а поступак извршења учињен делотворним.

Поступајући по представкама физичких и правних лица из различитих земаља, укључујући и Србију, Суд за људска права у Стразбуру се, подсећања ради, у више својих одлука већ изјаснио да је **обавеза сваке** поједине **државе да створи такав систем извршења који ће омогућити да физичка и правна лица из тих земаља у разумном року остваре своје право** које им је досуђено извршном исправом и на тај начин истовремено заштите своју имовину, као и друга уставом загарантована права.

Основна је дужност сваке државе да обезбеди извршење свих судских одлука унутар својих граница. Држава мора да створи такав правни систем који ће гарантовати транспарентан, делотворан и фер систем извршења судских одлука, што значи да лице које се обрати суду зато што је његово субјективно грађанско право повређено или угрожено, и добије пресуду о томе, може рачунати на то да ће његова пресуда бити извршена у разумном року. Ово је и *conditio sine qua non* правне сигурности и демократије у сваком друштву.

Законом о извршењу и обезбеђењу уведена је потпуно нова правосудна професија – извршитељ. Тиме је држава учинила преседан јер је пренела своје овлашћење на једну приватну професију која у име државе спроводи поступак који је раније био у искључивој надлежности судова, а у неким случајевима и одређује извршење.

Остаје да извршитељи у пракси оправдају улогу која им је поверена и да својим радом допринесу брзој и квалитетној заштити права грађана и њихове имовине, што је апсолутни идеал коме тежи и наш Закон о извршењу и обезбеђењу.

УГОВОР О ОБАВЕЗНОМ ОСИГУРАЊУ

Извршитељ закључује уговор о обавезном осигурању са осигуравајућим друштвом које обавља послове давања осигурања у складу са Законом о осигурању. Овај уговор закључује се на период од једне године и продужује се најкасније 30 дана пре истека, или се у истом року закључује нови уговор.

Премија осигурања уплаћује се у целини код закључења, односно продужења уговора о осигурању, осим ако уговором о осигурању није другачије прописано. Минимална осигурана сума уговора о обавезном осигурању извршитеља износи 30.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Министар правде и Комора надзиру закључење и испуњење уговора о обавезном осигурању. Ради уписа у регистар извршитеља, извршитељ доставља Комори примерак уговора о осигурању, заједно с доказом о уплати премије осигурања, у року од 7 дана од дана закључења или продужења уговора. Примерак уговора о осигурању и доказ о уплати премије осигурања достављају се министру правде у року од 30 дана. У случају престанка важења и раскида уговора о обавезном осигурању, осигуравајуће друштво обавештава Комору о томе писменим путем у року од 3 дана од престанка важења уговора. На захтев заинтересованих лица, извршитељ је дужан да достави уговор о обавезном осигурању и доказ о плаћеној премији.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Орган управљања у установи образовања и васпитања

Доносећи основне законске информације о саставу, именовању и надлежности органа управљања у установи образовања и васпитања, у овом тексту објашњавамо начин рада овог органа и указујемо на бројне специфичности и ограничења у вези с предлагањем и именовањем његових чланова

Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013, у даљем тексту: Закон) прописује да установа, без обзира на оснивача, има органе управљања, руковођења, стручне и саветодавне органе, у складу са Законом, оснивачким актом и општим актом. Орган управљања у предшколској установи је управни одбор, а у школи школски одбор.

Састав и именовање органа управљања

Одредбама Закона прописан је **трипартитни састав органа управљања**, па тако орган управљања има девет чланова, укључујући и председника, и чине га **по три представника запослених, родитеља и јединице локалне самоуправе** (члан 54. ст. 1. и 3). Чланове органа управљања установе именује и разрешава скупштина јединице локалне самоуправе, а председника бирају чланови већином гласова од укупног броја чланова органа управљања (члан 54. ст. 2. Закона).

Закон прописује **специфичности које су у вези са именовањем и саставом органа управљања**:

- у установи у којој се образовно-васпитни рад изводи и на језику националне мањине чланови органа управљања – представници јединице локалне самоуправе именују се уз прибављено мишљење одговарајућег националног савета националне мањине (члан 54. ст. 4);
- у установи у којој се у већини одељења образовно-васпитни рад изводи на језику националне мањине или за које је утврђено да су од посебног значаја за националну мањину, три члана – представника јединице локалне самоуправе у органу управљања, предлаже национални савет националне мањине (члан 54. ст. 5);
- школски одбор основне школе за образовање одраслих има седам чланова, укључујући и председника, од којих три из реда запослених и четири представника јединице локалне самоуправе (члан 54. ст. 6);
- у школски одбор средње стручне школе скупштина јединице локалне самоуправе именује три представника социјалних партнера из подручја рада школе, а у школски одбор средње школе од посебног интереса за Републику Србију и уникатне школе, за три представника јединице локалне самоуправе именују се истакнути представници: привредне коморе, занатлија, удружења послодаваца, националне организације за запошљавање, синдиката и других заинтересованих за рад школе, односно социјалних партнера које, скупштини јединице локалне самоуправе предлаже Министарство просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: Министарство), (члан 54. ст. 7);
- у средњој стручној школи у којој се у већини одељења образовно-васпитни рад изводи на језику националне мањине или за коју је утврђено да је од посебног значаја за националну мањину, национални савет националне мањине предлаже најмање једног члана, од три, из реда представника социјалних партнера из подручја рада школе (члан 54. ст. 8);

одговорности запослени има право на приговор органу управљања, у року од осам дана од дана достављања решења.

Орган управљања (као другостепени орган) дужан је да поступа по приговору запосленог и да по њему донесе одлуку, у року од 15 дана од дана достављања приговора.

У поступку одлучивања по приговору запосленог, школски, односно управни одбор може да поступи на следећи начин:

1. закључком да одбаци приговор запосленог уколико је неблаговремен, недопуштен или изјављен од неовлашћеног лица;

2. решењем да одбије приговор запосленог када утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен и да је решење засновано на закону, а приговор неоснован;

3. својим решењем да поништи првостепено решење и врати предмет директору на поновни поступак, ако утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, да се у поступку није водило рачуна о правилима поступка која су од утицаја на решење ствари или да је изрека побијаног решења нејасна или је у противречности са образложењем.

Такође, запослени се може обратити и надлежном суду, ако орган управљања не одлучи по његовом приговору или ако запослени није задовољан другостепеном одлуком, у року од петнаест дана од дана истека рока за доношење одлуке по приговору, односно од дана достављања одлуке органа управљања.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

● Одлука о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 92/2013 од 22. 10. 2013. године

– ступила је на снагу 23. октобра 2013, а примењује се од 1. априла 2014. године

● Правилник о утврђивању здравствене способности летачког особља у цивилном ваздухопловству, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 101/2008 од 4. 11. 2008. године

– престао да важи 11. априла 2013. године, осим одредаба које се односе на здравствену способност кабинског особља које престају да важе дана 8. априла 2014. године и одредаба које се односе на здравствену способност пилота ултралаког авиона, пилота змаја, пилота параглајдера и падобранаца, које престају да важе 8. априла 2015. године

● Уредба о начину одређивања цена топлотне енергије, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 96/2013 од 1. 11. 2013. године

– ступила је на снагу 1. новембра 2013, а важи до 1. маја 2014. године

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

Ангажовање ван радног односа физичких лица за домаће и стране послодавце

У овом тексту истражујемо какав је порески третман примања наших физичких лица на име извршених услуга за потребе страних послодаваца, као и иностраних физичких лица за потребе домаћих послодаваца

Послодавци (привредна друштва) често за своје конкретне потребе једнократно ангажују појединце – физичка лица. У питању је ангажовање појединаца ван радног односа, дакле, ради решавања или анализирања конкретних проблема, појава или чињеница. Када је реч о интелектуалним пословима, послодавци бирају стручне, образоване и искусне појединце за поједине области друштвеног или привредноекономског окружења, да за њих израде неко истраживање, пруже услугу консалтинга, ураде неки уговор или другу „папирологију" или им реше неки други практичан проблем.

Познавајући домаћи терен и домицилну проблематику, многи домаћи стручњаци су с доласком страних инвеститора у Србију добили прилику да им помогну, баш као што су и наше фирме у продору на страна тржишта морале да ангажују странце – специјалисте за конкретна пословна питања.

Појединци које су ангажовали послодавци по уговорима ван радног односа, за тај рад остварују накнаду, која има и свој порески третман. Ова накнада подлеже плаћању пореза на доходак грађана и доприноса за социјално осигурање, при чему код овог опорезивања постоје значајне специфичности ако су наручилац и извршилац посла из различитих држава. Зато ћемо у овом раду истражити какав је порески третман примања наших и иностраних физичких лица на име извршених услуга за потребе домаћих и страних послодаваца.

Приходи физичког лица – резидента од пружања услуга страним послодавцима

Сходно члану 7. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС", бр. 24/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 135/2004, 62/2006, 65/2006 – испр., 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011, 93/2012, 114/2012 – Одлука УС, 47/2013, 48/2013 – испр. и 108/2013, у даљем тексту: Закон о порезу), резидент Републике, у смислу овог закона, јесте физичко лице које:

1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или

2) на територији Републике, непрекидно или с прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Овако дефинисан резидент Републике Србије јесте порески обвезник за доходак остварен на територији Републике Србије (у даљем тексту: Република) и у другој држави.

Независно од тога да ли су запослени у Републици или не, наши грађани када раде за страна правна лица ове послове раде по некој од познатих врста уговора, као што су уговор о делу, о повременом или привременом раду, ауторски уговор, уговор о посредовању или заступању, уговор о

Независно од тога да ли су запослени у Републици или не, наши грађани када раде за страна правна лица ове послове раде по некој од познатих врста уговора, као што су уговор о делу, ауторски уговор, уговор о консалтингу и сл.

Порез обрачунат по овом уговору усмерава се према месту боравишта страног држављанина, ако је страни држављанин пријавио боравиште у Републици, а ако нема пријављено боравиште, порез се усмерава према седишту исплатиоца прихода. Приликом обрачунавања и плаћања пореза исплатилац прихода је дужан да Пореској управи достави пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на доходак грађана на Обрасцу ПП ОПЈ-6 и спецификацију уплате пореза према општинама. При том, подсећамо, примаоци накнаде за обављене уговорне послове статус резидента државе с којом је закључен уговор доказују код исплатиоца прихода потврдом или другим одговарајућим документом који је оверио надлежни орган друге државе чији је извршилац посла резидент.

У односу на наведени пример уговора о делу, где је порез обрачунат по стопи од 20% уз одбијене нормиране трошкове од 20%, желимо да истакнемо разлику која у обрачуну постоји код уговора о ауторском делу. Наиме, опорезивање прихода од ауторских права регулисано је одредбама чл. 52–60. Закона о порезу, које се примењују и приликом исплате ауторских накнада нерезидентима, при чему стопа пореза не може бити већа од стопе прописане у уговору о избегавању двоструког опорезивања. Имајући у виду одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, којима се прописује обрачун пореза на ауторске накнаде, који се у земљи извора плаћа по пореској стопи од (најчешће) 10% од бруто износа ауторских накнада, применом пореских прописа Републике, у неким случајевима, пореском обвезнику је повољније да буде опорезован пореском стопом од 20%, која се примењује на пореску основицу, односно на опорезиви приход, јер се, зависно од делатности за коју се исплаћују ауторске накнаде, нормирани трошкови по Закону о порезу признају у износу од 50%, 43% или 34% од бруто прихода.

У **Табели 2** дате су стопе нормираних трошкова за поједине врсте ауторских дела према члану 56. Закона о порезу и упоредни износи обрачунатих пореза према том закону и према повлашћеној стопи из уговора о избегавању двоструког опорезивања (најчешћа уговорена стопа је 10%).

Из овог поређења домаће регулативе и регулативе из уговора о избегавању двоструког опорезивања може се закључити да је приликом исплате ауторских накнада само за дела наведена под тачком 2. и 3. за странца – извршиоца посла повољнија примена пореске стопе (10%) предвиђене у уговору о избегавању двоструког опорезивања, јер ће у том случају платити мањи порез него да је примењена стопа предвиђена Законом о порезу. Приликом исплате ауторских накнада наведених у тачки 1, странцу – извршиоцу посла је свеједно да ли ће бити опорезован по пореској стопи из уговора о избегавању двоструког опорезивања или по стопи предвиђеној Законом о порезу – у оба случаја, порески обвезник ће порез платити по стопи од 10%.

LegalEnglish...

У рубрици која је пред вама доносимо избор уобичајених скраћеница које се појављују у е-порукама и другим видовима неформалне комуникације на енглеском језику. Саме скраћенице и њихова објашњења дати су у изворном облику, јер то и јесте суштина ове рубрике – да њима овладате на енглеском језику.

Abt = about

AFAIC = as far as I'm concerned

AFAIK = as far as I know

ASAP = as soon as possible

BFN = bye for now

BR = Best regards

BTW = by the way

CID = consider it done

COB = close of business

c/w = comes with

DU = don't understand

ETA = estimated time of arrival

ETD = estimated time of departure

FAQ = frequently asked questions

FUD = fear, uncertainty and doubt

FYI = for your information

IAW = in accordance with

ICBW = I could be wrong

IMO = in my opinion

IOW = in other words

ITYS = I told you so

LOL = laughing out loud

NRN = no reply necessary

OIC = oh I see

OTOH = on the other hand

POV = point of view

P/w = password

QFE = question for everyone

TBA = can mean „to be advised", or „to be announced", or „to be agreed"

TBC = to be continued

TOC = table of contents

Vm = voicemail

w/e = weekend OR week ending

Порески календар

7. АПРИЛ

- Достављање обавештења на Обрасцу ОЗУ о закљученим уговорима између исплатиоца прихода и интерпретатора и другог ангажованог лица на извођењу естрадног програма забавне и народне музике или другог забавног програма у претходном месецу – на Обрасцу ОЗУ
- Достављање извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец – на Обрасцу ИОСИ
- Подношење пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које су остварила нерезидентна правна лица за претходни месец – на Обрасцу ПДПО

10. АПРИЛ

- Подношење месечног обрачуна пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец и плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец – на Обрасцу МОППНО
- Подношење пореске пријаве ПП ПДВ и плаћање ПДВ-а за порески период у којем је настала пореска обавеза – март 2014. године за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а

15. АПРИЛ

- Уплата месечне аконтације пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Уплата месечне аконтације доприноса лица која обављају самосталну делатност
- Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере по решењу Пореске управе за претходни месец
- Подношење пореске пријаве ПП ПДВ и плаћање ПДВ-а за март 2014. године за обвезника за кога је порески период календарски месец
- Подношење Обрасца ПИД ПДВ-1 уз пријаву ПП ПДВ за март 2014. године ако је статус претежног извозника обвезник стекао у марту
- Уплата месечне аконтације пореза на добит правних лица за март 2014. године
- Плаћање пореза по одбитку на накнаде које су по основу промета секундарних сировина и отпада остварила резидентна и нерезидентна правна лица, за 1. тромесечје (јануар–март) – на обрасцу ПП ДСО
- Уплата акцизе обрачунате за период од 16. до 31. марта 2014. године

Почев од 1. марта 2014. године примењује се пун систем обједињене наплате пореза – за све исплате прихода од 1. марта 2014. године обвезник пре сваке исплате прихода на које се плаћа порез и/или доприноси Пореској управи искључиво електронски доставља појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку на обрасцу ППП ПД.

Рок за подношење пореске пријаве и пореског биланса за обвезника коме је пословна година различита од календарске је 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза.

Физичка лица која остварују приходе, а за које исплатилац није дужан да поднесе пореску пријаву, обрачуна и плати јавне приходе, подносе пореску пријаву у року од 30, односно 45 дана од дана преноса права, односно од дана остваривања прихода, за приходе за које је утврђена обавеза самоопорезивања.

Рок за подношење пријаве за порез на добит на приходе које је по основу капиталних добитака и по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари остварио нерезидентни обвезник је 30 дана од дана остваривања прихода.

Рачунање рокова

Према члану 91. ст. 2. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада у недељу или на дан државног празника или у неки други дан кад орган пред којим треба предузети радњу не ради, рок истиче истеком првог наредног дана.

Прави избор!
PROPISI.NET
statistics
map navigation
world data
data central
Finance Business Culture
Weather Sport News Video
Radio Technics Files
Electronics Shopping Design
Mail Internet Maps Radio
TV Work Travel Tech
Entertainment Security
Global Music Companies
Songs Graphics Vacancy
Job Data Games People
ИНГ-ПРО

Нематеријална штета у области радних односа

Иако Закон о облигационим односима, и на њему утемељена судска пракса, остаје основни пропис у области накнаде штете у вези с повредама на раду и професионалним обољењима, добро познавање одговарајуће „комбинације" овог института и других грана права, односно других наука може допринети повољнијем положају учесника у штети

Правно релевантно проузроковање штете јесте извор облигационог односа, односно међусобних права и обавеза између лица које је штету проузроковало и лица које је ту штету претрпело. У питању је врло стар правни институт и неспоран извор права и обавеза. Истовремено, наведени правни институт присутан је и у области радних односа, а у вези с повредама на раду или професионалним обољењима. Познавање одговарајуће „комбинације" овог института и других грана права, односно других наука може, међутим, допринети повољнијем положају учесника у штети. За сада рецимо тек толико да је „увођењем на сцену" економике предузећа могуће „ослобађање" послодавца и од објективне одговорности, а које се „обичним" познавањем Закона о облигационим односима, рекло би се, не може „избећи".

Специфичност радног односа у области накнаде (нематеријалне) штете

За разлику од осталих штетних догађаја, као извора накнада штете који су, начелно, регулисани општим правилима да се свако мора уздржавати од понашања којим се другоме наноси штета, **понашање учесника у радном односу изричито је и јасно регулисано**. Конкретно, путем колективног уговора, правилника о раду или других аката, а понашање учесника у овом односу нарочито је регулисано у области безбедности и здравља на раду.

Претходно, међутим, можемо поставити питање **да ли је ова повреда на раду уговорна или вануговорна одговорност**. Ова констатација на први поглед може деловати необично, али, конкретно, да ли ће се нешто променити у правном режиму накнаде штете услед повреде на раду уколико се послодавац уговором о раду обавеже да ће запосленом обезбедити безбедне услове на раду, штавише, да неће повредити здравље и безбедност на раду. Да ли би у том случају важио члан 263. Закона о облигационим односима као основ искључења уговорне одговорности, који прописује да се дужник ослобађа одговорности за штету ако докаже да није могао да испуни своју обавезу, односно да је закаснио са испуњењем обавезе због

У Србији се догоди у просеку око четрдесет смртних повреда на раду, преко хиљаду тешких повреда и више од 20.000 лаких. Када утврди да повреду на раду запосленог послодавац није пријавио у року од 24 часа, инспекција рада против послодавца, директора или другог одговорног лица подноси захтев за прекршајни поступак.

сатисфакција за овај вид нематеријалне штете утврђује на основу свих околности случаја и слободном оценом у смислу (тадашњег) члана 223. ЗПП-а (*Врховни суд Србије, Рев. 401/98 од 12. 5. 1998*). У овој пресуди, такође, заузет је сличан став и у вези са осигураном сумом.

„Нематеријална штета" послодавца

У току радног односа може наступити и нематеријална штета за послодавца, тако што запослени, у оквиру обављања својих радних задатака, износи или проноси неистине о послодавцу. Из „повреде пословне репутације правног лица, међутим, може проистећи само имовинска штета у смислу пољуљаног угледа који треба повратити одговарајућим средствима грађанскоправне заштите (објављивање пресуде на трошак штетника или друге мере публицитета)".

Последице умањења пословног угледа не манифестују се у једном од правом признатих видова нематеријалне штете (физички бол, психички бол и страх), без обзира на то што углед има и правно лице, а не само физичко (*Врховни суд Србије, Прев. 127/97 од 26. 3. 1997*). Овакав став је касније потврђен и усвојеним правним схватањем највишег суда у земљи од 5. 2. 2001. године, али се под утицајем Европског суда за људска права може очекивати промена овог става, што је и становиште водеће теорије у овој области.

ЕКОНОМИКА ПРЕДУЗЕЋА

Дисциплина економске науке која проучава пословање предузећа, са економског становишта, и чија примена у пракси треба да омогући ефикасније остваривање циљева предузећа. Предмет изучавања ове економске дисциплине јесте целина процеса пословања предузећа, односно стварања нове вредности, што треба да допринесе остварењу веће ефикасности и ефективности, а све у циљу максимизације профита.

Тако се у овој дисциплини „барата" појмовима као што су: ефикасност и ефективност процеса рада, утрошци и трошкови у предузећу (односно начин њиховог смањења), инвестиције и др.

Сматрамо да је за „добру" примену, али и стварање правних прописа у вези са пословањем привредног субјекта, корисно познавање ове научне дисциплине.

Уместо закључка

Основни пропис у области накнаде штете у вези с повредама на раду или професионалним обољењима остаје Закон о облигационим односима. Истовремено, судска пракса која је формирана на основу овог закона, а имајући у виду његов члан 200, применљива је и користи се и у области ове врсте штете (страх, наруженост, физички бол...), о чему постоје бројни примери из дугогодишње праксе.

Овим текстом желели смо да покажемо/докажемо да је, након овако установљене судске праксе, дошло до промене у концепцији радних односа. Наиме, Закон о облигационим односима и релевантна судска пракса донети су, односно формирани у време самоуправне („вануговорне") концепције радних односа, а не треба изгубити из вида ни чињеницу да је и сâм процес рада у којем настаје повреда на раду или професионално обољење претрпео значајне измене.

У целини узев, то значи да је познавањем одговарајуће „комбинације" овог института и других грана права, односно других наука могуће доћи до другачијих (правних) резултата који се применом само „класичних" правних извора не могу произвести, а тиме допринети и повољнијем положају учесника у штети.

Коначно, овим текстом желели смо да покренемо и питање практичне применљивости и других наука, односно научних дисциплина у области радних (правних) односа, тачније економије (предузећа), а имајући у виду да је за правилну примену и тумачење правних елемената и односа потребно познавање и њихове реалне (економске) стране.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да питања можете поставити коришћењем одговарајућих е-адреса у заглављу тематских рубрика. Настојаћемо да одговоримо на свако од њих!

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

П: *Шта да радимо са услугама мобилне телефоније? Имамо закључен уговор са МТС-ом о пословној сарадњи на неодређено време, али без јавне набавке. Да ли смо у обавези да, без обзира на пословни однос, покренемо поступак јавне набавке услуга мобилне телефоније, будући да нови закон предвиђа такву обавезу?*

О: Ако је уговор важећи, можете га примењивати док је на правној снази имајући у виду Закон о облигационим односима. Постојало је, међутим, мишљење Министарства финансија које каже да такве уговоре не би требало примењивати дуже од 48 месеци. Имајући у виду нови Закон о јавним набавкама и ово мишљење, овај рок би требало свести на 36 месеци. С тим у вези, уговор можете примењивати уколико од његовог потписивања није протекло више од 36 месеци. У противном, у новој буџетској години планирајте поступак јавне набавке.

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА

П: *Да ли јавно предузеће које је индиректни буџетски корисник може бити гарант другом јавном предузећу које хоће да подигне кредит код банке?*

О: Да бисмо одговорили на ваше питање, консултовали смо двојицу аутора, једног из домена банкарског пословања, а другог из домена јавних предузећа. Одговор који дајемо не може се сматрати коначним јер као што се из њега види, он захтева даље консултовање прописа, будући да је материја поприлично сложена.

#1

Банке интерним актима прописују коју врсту клијената узимају за носиоце или гаранте у кредиту, што значи да банка одлучује хоће ли таквог гаранта прихватити или не.

С друге стране, с обзиром на то да банке, као добре клијенте прихватају запослене у јавном сектору (сигурна плата и сл.), нема разлога да и ту фирму, установу, не третирају подједнако као и њеног запосленог. Наравно, биланси фирме су од пресудног значаја. Мада, већина њих јесу губиташи годинама, али ниједна није пропала, управо из разлога јер држава стоји иза њих.

#2

Ова материја је уређена Законом о јавном дугу, који уређује задуживање државе, покрајине и општина/градова, а кад је реч о јавним предузећима и другим правним лицима која могу да се задуже, Закон допушта задуживање само јавних предузећа и оних правних лица чији је оснивач Република Србија.

Стога, а строго узев по Закону, јавна предузећа чији је оснивач локална самоуправа (ЈКП) не могу се задуживати, већ обезбеђивање средстава за потребе ЈКП-а врши општина/град (из буџета, односно по основу кредита/зајмова код којих је уговорна страна општина или град или по основу издатих дугорочних хартија од вредности). Иначе, општина/град, по

Пракса суда је да изричито „следе" законску норму, а посебно ако је она јасна и прецизна.

BELGRADE
LEGAL2014
RISK MANAGEMENT

Светска правна елита у мају у Београду

Поштоване колеге,

Имамо част да вас позовемо на конференцију ПРЕДВИЂАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ПРАВНИМ РИЗИЦИМА – БЕОГРАД 2014, која ће се одржати 19. маја, у хотелу Hayatt Regency у Београду, с почетком у 9.30 часова.

Организатор конференције је „АКАДЕМИК за обуке и конференције“, који, као део регионалног пројекта УПРАВЉАЊЕ ПРАВНИМ РИЗИЦИМА, организује серију правних конференција на тему управљања правним ризицима које окупљају врхунске светске, регионалне и домаће правнике.

Управљање правним ризицима јесте савремени начин дефинисања, систематизовања и управљања могућим проблемима, који могу да се појаве у правном животу било које организације. Ризици повезани с корпоративним управљањем, управљање и однос с клијентима у адвокатским канцеларијама и друштвима, радни односи, колективни уговори, концесије, дозволе, стандарди грађења – у савременом свету системски се решавају. Сваки руководилац организације, без обзира је ли то компанија, адвокатска канцеларија или лидер у јавној институцији, треба да има тачан преглед правних ризика с којима се организација суочава, да их прати и да се с њима суочава, у тренутку њиховог настајања.

Први пут у Републици Србији, међународни и домаћи експерти из различитих области управљања правним ризицима, кроз примере ће дебатовати и образлагати о томе како се предвиђа ризик и управља њиме у различитим областима права.

Очекујемо присуство око петсто правника из Србије и региона који ће моћи ексклузивно да чују излагања адвоката Тима Џоунса (Tim Jons, Freshfields Brickhaus, Derringer, Лондон), који је водио правни тим Олимпијских игара у Лондону 2012, Рикарда Угартеа (Ricardo Ugarte, Winston&Strawn, Чикаго), на тему управљања ризицима у арбитражним поступцима везаним за уговоре о инвестицијама, Метјуа Волија (Matthew Whalley, BLP, Лондон), који ће говорити о структурама управљања правним ризицима у организацијама. У корпоративном панелу организованом од домаће куће Bojović&Partners наступиће Крис Браун (Chris Brown, Norton, Rose, Fulbright, Лондон), Езер Чевахир (Cevahir Holding Истанбул), као и представник пројекта „Београд на води“, а биће речи о јавно-приватним партнерствима и правним спецификацијама у великим пројектима урбаног развоја.

На крају, у сарадњи са Адвокатском комором Србије, одржаће се веома интересантан кривичноправни панел на тему „Управљање ризицима у поступцима испред специјалних судова или одељења за организовани криминал“. Наступиће угледни кривичари Тома Фила из Београда и Анто Нобило из Загреба, а очекујемо и учешће представника Државног тужилаштва.

Цена котизације је **25.000 динара** (без ПДВ-а), а за уплату до 10. 4. 2014. године (рана пријава) организатор одобрава попуст од 10%. За пет и више учесника из исте фирме одобрава се допунски попуст од 5%. Цена котизације обухвата радни и рекламни материјал, кафу и освежења и лагани ручак у 13.00 часова.

Срдачан поздрав,

Акредитације и котизације:

ИНГ-ПРО ДОО БЕОГРАД
Веле Нигринове 16а, Београд
Тел. :+381/11/2836-820; 2836-821
Факс: +381/11/2836-474
Моб. :+381/64/4700-473
Мејл: congress@ingpro.rs
www.propisi.net

ИНГ-ПРО
ИЗДАВАЧКО-ГРАФИЧКО ДОО БЕОГРАД (ВРАЧАР)
ISO 9001:2008
Вене Нигринове 16а, 11000 Београд • Телефони: 011/2836-820, 011/2836-821 и 011/2836-822 • Телефакс: 011/2836-474
ingpro@ingpro.rs • www.ingpro.rs • www.propisi.net

П Р И Ј А В А ЗА УЧЕШЋЕ
НА КОНФЕРЕНЦИЈИ „ПРЕДВИЂАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ПРАВНИМ РИЗИЦИМА, БЕОГРАД 2014“:

(Попуните све тражене податке и пошаљите на мејл congress@ingpro.rs
или на факс 011/2836-474)

1. _____
_____
(Име и презиме учесника)

2. _____
(Име и презиме учесника)

3. _____
(Име и презиме учесника)

4.

(Име и презиме учесника)

5. _____
(Име и презиме учесника)

6. _____
(Име и презиме учесника)

_____
(Назив компаније / институције)

_____
(Адреса, град, држава)

_____
(Телефон, факс и е-пошта)

_____
(ПИБ)

Цена једне котизације је **25.000,00** динара без ПДВ-а.

За ране уплате до 10. 4. 2014. одобрава се попуст од 10%.
За пет и више учесника одобрава се додатни попуст од 5%.

Предрачун за уплату котизације шаљемо по добијању читко попуњене, потписане и оверене пријаве за учешће на Конференцији.

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 3 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**60.845 × 3 = 182.535**)	Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**60.845 × 3 = 182.535** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.132** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 63/2013)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, **608.450** дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

3. АПРИЛ 2014.	**Интерактивни инструктивни тренинг – семинар: Увоз без тајни – од поруџбенице до плаћања** Регионална привредна комора Нови Сад
10. АПРИЛ 2014.	**Једнодневни семинар: Уговори у привреди са домаћим и страним партнерима и средства обезбеђења** Привредна комора Србије
11. АПРИЛ 2014.	**Једнодневни инструктивни семинар: Пословне финансије и финансијско планирање у привредном друштву** Привредна комора Србије
17. АПРИЛ 2014.	**Једнодневни семинар: Како ефикасно интегрисати провере система менаџмента у индустрији хране** Привредна комора Србије
22–23. АПРИЛ 2014.	**Дводневна обука: Писање пројеката за конкурсе ЕУ фондова са фокусом на нови ЕУ програм *Horizon* 2020** Привредна комора Београда
23. АПРИЛ 2014.	**Једнодневни семинар: Практична примена закона о прекршајима** МНГ Центар

Корисни модели правних аката

Пример тужбе за накнаду (неимовинске) штете из саобраћаја – члан 200. Закона о облигационим односима

_____ СУДУ У _____

Тужилац: _____, из _____
Тужени:
1) Друштво осигурања имовине и лица у _____,
ул. _____ бр. ____.
2) _____, из _____

ТУЖБА
ради накнаде штете

Вредност спора _____ динара.

Дана _____. године, око _____ часова, друготужени је возио свој путнички аутомобил марке „југо 45", регистарске ознаке _____, путем _____, неопрезно и неприлагођеном брзином, па је у таквој непрописној вожњи прешао на леву страну коловоза, пресекао пут возилу марке „рено 4", рег. бр. _____, којим је управљао тужилац, услед чега је дошло до саобраћајне незгоде. Тужилац је претрпео тешке телесне повреде у виду прелома десне потколенице.
Друготужени је оглашен одговорним и оглашен је кривим за извршено кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл. 297. ст. 1. у вези са чл. 289. ст. 1. Кривичног законика, па је пресудом _____ суда у _____, К. бр. ____ од _____. године, осуђен на казну затвора.

Доказ: списи _____ суда у _____, К. бр. ____.

Возило којим је тужилац повређен било је осигурано у моменту саобраћајне незгоде код првотуженог Друштва осигурања _____.

наставак на следећој страни

Испуњење обавеза у случају престанка уговора

Члан 41.

Свака уговорна страна је дужна да испуни обавезе које су ваљано преузете до престанка уговора, сем ако из природе престанака уговора не произлази другачије.

Пренос права из уговора

Члан 42.

Уговорне стране немају право да уговор и права из уговора пренесу на трећа лица, без претходне писмене сагласности друге уговорне стране.

Измене и допуне уговора

Члан 43.

Уговорне стране су сагласне да ће измене и допуне уговора производити правно дејство само ако буду сачињене у писменој форми.

Решавање спорова

Члан 44.

Уговорне стране ће настојати да сва спорна питања везана за извршење уговорених обавеза реше споразумно.

Ако се не постигне споразум, уговорне стране прихватају надлежност Привредног суда у _____.

Ступање уговора на снагу

Члан 45.

Уговор ступа на снагу када га потпишу и потписе овере овлашћена лица уговорних страна.

Број примерака уговора

Члан 46.

Уговор је сачињен у 8 (осам) истоветних примерака, по 2 (два) примерка за сваку уговорну страну.

Сваки уредно потписан и оверен примерак уговора представља оригинал и производи једнако правно дејство.

ЗА НАРУЧИОЦЕ

_____

ЗА КОНСУЛТАНТА

_____

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ